

TERMES DE REFERÈNCIA (TdR)

Per a l'avaluació final del projecte “Enfortint la justícia global econòmica a Catalunya a través de la promoció del Comerç Just i les Finances Ètiques”

La Coordinadora pel Comerç Just i les Finances Ètiques (LaCoordi) és una entitat de segon grau formada per Alternativa3, FETS, Oxfam Intermón, SETEM i la Xarxa d'Economia Solidària. Es va crear l'octubre de 2018, com a fruit de la campanya “Som Comerç just i Banca Ètica” que portava prop de 20 anys promovent al maig la Festa del Comerç Just per tot el territori, gràcies al treball conjunt de grups locals i ajuntaments.

L'agrupació té com a principal objectiu articular el Comerç Just i les Finances Ètiques a Catalunya, en el marc de l'Economia Solidària, per seguir denunciar les injustícies i les vulneracions dels drets humans en les cadenes de subministrament i en les relacions comercials Nord-Sud, i alhora posar en valor les alternatives econòmiques que tenim a l'abast com a mecanismes de canvi social i econòmic.

La missió de l'entitat és contribuir a la justícia econòmica global a través de la coordinació, articulació i promoció de les iniciatives de Comerç Just, Finances Ètiques i Economia Solidària. Amb aquest objectiu, fem sensibilització, incidència i denúncia social i política.

1. JUSTIFICACIÓ

En el marc del projecte “Enfortint la justícia global econòmica a Catalunya a través de la promoció del Comerç Just i les Finances Ètiques” que està executant LaCoordi, està contemplada la realització d'una avaluació externa. L'objectiu d'aquesta convocatòria és realitzar una avaluació del projecte cofinançat per l'Agència de Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), la Diputació de Barcelona (DiBa) i l'Ajuntament de Barcelona en relació amb els objectius establerts.

2. ANTECEDENTS

- Nom del projecte: “Enfortint la justícia global econòmica a Catalunya a través de la promoció del Comerç Just i les Finances Ètiques”
- Import de la subvenció gestionat per LaCoordi: 305.000 €
- Finançadores: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, conveni directe 2021 (200.000€), Diputació de Barcelona (65.000€), conveni directe 2021, i Ajuntament de Barcelona conveni directe 2022 (40.000€)
- Període d'intervenció: 01 novembre 2021 – 31 gener 2023
- Resum del projecte

El projecte busca contribuir a la justícia econòmica global, la reducció de les desigualtats i el respecte pels drets humans i ambientals als països del sud global mitjançant la coordinació, articulació i promoció de les iniciatives de comerç just, finances ètiques i l'economia social i solidària a Catalunya.

En primer lloc el projecte busca generar espais d'articulació de les alternatives econòmiques transformadores amb visió local-global a Catalunya i també espais per la col·laboració o diàleg d'aquestes amb iniciatives i xarxes globals rellevants.

En segon lloc, es busca potenciar les alternatives econòmiques globals entre els ens locals i les administracions públiques catalanes i enfortir el vincle entre el teixit local i els ens municipals. Es donarà un impuls i suport per a que municipis arreu de Catalunya esdevinguin Ciutats pel Comerç Just, es contribuirà a enfortir la Xarxa Cafè Ciutat i es promourà la compra pública ètica i l'ús de les finances ètiques entre les administracions catalanes.

Per últim, el projecte busca augmentar el coneixement sobre l'impacte global del consum local de la població catalana en general i especialment a les persones joves, denunciant les injustícies i les vulneracions dels drets humans en les cadenes de subministrament i les relacions comercials nord-sud, i ressaltant el rol de les alternatives econòmiques com mecanismes de canvi social i econòmic. En aquest projecte, LaCoordi busca potenciar i enfortir les aliances entre les entitats catalanes i internacionals de comerç just, l'economia social i solidària i les finances ètiques per promoure un consum crític i transformador que posa al centre la vida de les persones i el planeta.

3. OBJECTIUS, ABAST I LIMITACIONS DE L'AVALUACIÓ

L'avaluació del projecte ha de permetre avaluar l'impacte i profunditat de l'assoliment dels resultats que s'han establert. Així, s'analitzarà l'eficàcia de les activitats concretes del programa en relació amb els resultats.

3.1 Objectius de l'avaluació

L'avaluació ha de cobrir els següents àmbits:

- Analitzar i extreure lliçons i elements de reflexió i aprenentatge sobre el projecte.
- Valorar el disseny i resultats del projecte i en quina mesura han estat coherents amb el plantejament inicial i les modificacions aprovades per les finançadores. Es busca valorar la idoneïtat de les activitats desenvolupades per tal de assolir els resultats i objectius identificats. De la mateixa manera, es vol valorar i analitzar els indicadors previstos i fonts de verificació i identificar possibles millores de cara al futur.
- Valorar la integració i desplegament dels principis de l'enfocament EGIBDH en les actuacions de l'entitat.
- Per últim, es busca analitzar i extreure lliçons i elements de reflexió i aprenentatge (conclusions) sobre la mesura en la qual s'han assolit els objectius i resultats plantejats en la identificació i formulació del projecte que millorin el procés de presa de decisions.

El projecte s'ha desplegat aquest 2021 i 2022 a tota Catalunya, tot i que ha comptat amb un enfocament específic a la província de Barcelona i la ciutat de Barcelona arrel dels cofinançaments de la DiBa i Ajuntament de Barcelona. L'objectiu general del projecte ha estat "contribuir a la justícia econòmica global mitjançant la coordinació, articulació i promoció de les iniciatives de comerç just, finances ètiques i l'economia social i solidària a Catalunya".

Aquest objectiu ha estat el marc dels següents objectius específics

- Articular les iniciatives de comerç just (CJ), finances ètiques (FE) i economia social i solidària (ESS) de Catalunya, afavorint el vincle entre elles i amb les alternatives econòmiques globals.
- Impulsar les economies transformadores globals als diferents nivells administratius mitjançant la incidència política
- Augmentar la visibilitat i el consum les alternatives econòmiques justes i globals a aquells públics més allunyats i especialment a les persones joves.

3.2 Abast de l'avaluació

L'abast temporal de l'avaluació comprèn des de l'inici fins a la finalització del projecte, de l'1 de novembre de 2021 fins al 31 de gener de 2022.

En l'àmbit pressupostari, l'abast del projecte gestionat amb el cofinançament de les tres administracions ha estat: de l'1 de novembre de 2021 fins al 31 de gener de 2022: 200.000,00 € per part de l'ACCD, 65.000,00 € de la Diputació de Barcelona; i a més l'Ajuntament de Barcelona ha cofinançat amb 40.000€ (de l'1 de gener de 2022 al 31 de desembre de 2022), per tant el total del projecte és de 305.000,00€.

L'abast territorial del projecte ha estat tota Catalunya (tot i que ha tingut un enfocament específic a la província de Barcelona i la ciutat de Barcelona arrel dels cofinançaments de la DiBa i Ajuntament de Barcelona).

Aquesta avaluació correspon a un projecte cofinançat de subvenció directa que s'emmarca en el Pla director de Cooperació al Desenvolupament 2019-2022, que suposa incorporar l'anàlisi de les capacitats transformadores incorporant l'Enfocament Estratègic de Gènere i Basat en Drets Humans (EGiBDH). Així, l'avaluació ha d'incloure de manera transversal aquest enfocament en relació amb la participació activa dels titulars de drets, en les qüestions claus de dimensió local-global, participació i sostenibilitat, que s'han d'integrar als resultats i impactes dels projectes executats.

3.3 Principals limitacions:

Pel que fa a les limitacions de l'avaluació hi rauen diversos factors:

- Aquesta avaluació respon a un projecte que compta amb tres finançadores diferents, amb diferents objectius i diferenciats també respecte a l'actuació geogràfica, per tant, els aprenentatges aprofundits extrets poden estar limitats a cada cas.
- La necessitat de millorar els indicadors que permeten recollir l'abast transformador del projecte en cada eix d'actuació.
- Participació: Dificultat d'accés a actors participants, degut al ampli abast territorial i col·laboracions establertes per tal de desenvolupar el projecte.

4. METODOLOGIA

4.1 Enfocament global

Es planteja una avaluació que permeti aportar elements substantius per a l'anàlisi, seguir el procés d'avaluació i assumir els aprenentatges i millores.

Es crearà un grup d'avaluació integrat per dues persones de l'equip tècnic de LaCoordi i la persona avaluadora, el qual establirà els contactes i proveirà la informació i documentació necessaris. Aquest grup d'avaluació farà una proposta de les persones a ser entrevistades per complementar la tasca i la visió global de la persona avaluadora.

La informació recollida serà única i exclusivament utilitzada en el marc de l'avaluació i quedarà expressament prohibida qualsevol reproducció i ús de material. Així mateix, el material i informació base recollida tant amb tècniques qualitatives com quantitatives -com entrevistes o dades- seran lliurats per a ús intern de LaCoordi.

4.2 Criteris, qüestions clau i indicadors d'avaluació

LaCoordi ha desenvolupat tres convenis directes consecutius amb l'ACCD i la DiBa, aquesta avaluació és una oportunitat per reflexionar col·lectivament sobre el paper de l'entitat i l'impacte d'aquests projectes. Concretament es busca l'anàlisi del projecte d'enguany, extreure lliçons i aprenentatges que permetin millorar les actuacions dels pròxims anys, enfortint el seu rol d'articulació i visibilització de les economies transformadores amb visió Nord Sud.

Per a l'anàlisi d'aquest procés, es tindran en compte els criteris establerts per l'OCDE/DAC (2010) en relació amb els projectes de educació al desenvolupament incorporats i promoguts per l'ACCD; Pertinença i rellevància, coherència i participació. Per últim, l'enfocament EgiBDH haurà d'estar inclòs de forma transversal, i emfatitzant la capacitat del projecte d'implicar significativament i activament els col·lectius destinataris del projecte.

- **Pertinença i rellevància:** Els objectius i disseny del projecte ha estat formulat d'acord amb les necessitats dels titulars de drets (ciutadania, secundàriament les dones productores al Sud), responsabilitats (entitats)? Els objectius i resultats han estat alineats amb els principis i valors de LaCoordi, així com en l'impuls de l'EgiBDH.
- **Coherència:** En quina mesura les entitats membres i els col·lectius protagonistes estan satisfetes amb el desenvolupament del projecte? En quina mesura el projecte ha estat coherent amb la missió i visió de les entitats membres de LaCoordi?
- **Participació:** En quina mesura les activitats previstes han estat accessibles i han promogut la participació activa de les entitats membres, les entitats de CJ, FE i ESS, i altres col·lectius protagonistes? Han estat adequats els espais proveïts per aquesta participació? En quina mesura els col·lectius protagonistes consideren apropiats i necessaris els missatges i les estratègies de LaCoordi per enfortir i promoure el CJ i les FE a Catalunya? Ha estat apropiada l'estratègia de dinamització territorial més enllà de la demarcació de Barcelona? La participació ha estat equitativa entre homes i dones? S'ha promogut la participació i interlocució amb la societat civil del Sud global durant el projecte?
- **Eficàcia:** S'han aconseguit els resultats previstos en el moment de finalitzar el projecte? S'han aconseguit altres efectes no previstos? S'ha anat més enllà de l'execució de les activitats previstes?

4.3 Fases de l'avaluació i calendari

Fase 1. Planificació i definició de la proposta metodològica (1 setmana).

Reunió del grup avaluador (1 persona avaluadora, 2 de l'equip tècnic de LaCoordi) per a l'intercanvi d'informació i la definició de la metodologia a ser aplicada, a més per acordar eines per a la recollida i anàlisi de les dades, identificació i entrevista a les informants clau.

Productes esperats: Proposta de la metodologia de l'avaluació (instruments de recerca i recollida de dades, mapeig de persones/entitats a entrevistar) i calendari general.

Fase 2. Recollida de dades, processament de la informació, i elaboració d'un informe preliminar (4 setmanes)

En aquest període s'hauran de dur a terme les activitats de recollida d'informació i les entrevistes a les zones d'intervenció segons el disseny metodològic. L'avaluador/a haurà d'informar a LaCoordi de les accions que es realitzin, així com dels principals resultats i dificultats, amb el fi de poder modificar o afegir les accions necessàries per complir els objectius perseguits.

Productes esperats: devolució dels resultats preliminars

Fase 3. Memòria final amb resum executiu (3 setmanes)

Entrega de la memòria final amb resum executiu i difusió posterior per part de LaCoordi.

Productes esperats: Informe d'Estudi d'Avaluació que inclogui (Resum executiu, resultats i conclusions, lliçons i recomanacions concretes, i annexos amb matriu d'avaluació, etc.)

Mètodes i eines per a l'avaluació

Per realitzar l'avaluació es farà servir la informació recollida per LaCoordi en el curs del projecte i de la seva justificació (documentació relacionada amb el projecte: formularis, annexos, informes de seguiment, fonts de verificació, registres propis, etc.), com mitjançant entrevistes amb persones claus identificades de forma conjunta amb l'equip avaluador, o altres tècniques d'investigació social.

Les tècniques per l'obtenció de dades i informació hauran de ser coherents amb els objectius de l'anàlisi, i es podran utilitzar tècniques presencials i/o telemàtiques.

5. ORGANITZACIÓ DE L'AVALUACIÓ

5.1 Funcions i audiència per l'avaluació

Els actors involucrats en l'avaluació seran:

- L'equip tècnic de LaCoordi:
 - Coordinadora i responsable de relacions amb administracions públiques
 - Responsable de campanyes
 - Responsable de projectes
 - Responsable de comunicació

També es podran incorporar altres actors que siguin identificats com claus per l'equip avaluador, per exemple:

- Representant de entitats finançadores (ACCD, DiBa, Ajuntament de Barcelona)

- Responsable d'entitats amb qui s'han fet campanyes de forma conjunta tant de Catalunya com del Sud Global (ex. Fashion Revolution, la Clac, Justícia Alimentària, CRAJ, municipis de la Xarxa Cafè Ciutat, etc.).
- Participants en les activitats i altres entitats titulars de drets, responsabilitats i obligacions.

Seràn funcions de:

- L'Equip/persona avaluadora: la realització de la identificació, disseny, i execució de l'encàrrec d'avaluació; recollida de dades i anàlisi d'aquestes; introducció de les aportacions de millora; i redacció, lliurament i presentació dels informes amb els resultats obtinguts i les conclusions i recomanacions a implementar. L'equip/persona avaluadora garantirà la total independència de l'avaluació en relació amb el projecte a avaluar, és a dir, que les persones i/o equips avaluadors no pondran estar implicats directament en el seu disseny ni la seva implementació.
- LaCoordi: serà funció de l'equip tècnic de LaCoordi: impulsar el disseny de l'avaluació, coordinar i supervisar la qualitat del procés, donar seguiment a les diferents fases, facilitar la documentació necessària i la participació d'actors, aprovar documents, i difusió dels resultats. LaCoordi serà la propietària i responsable darrere dels resultats de l'avaluació, i del contracte signat amb l'Equip avaluador.

5.2 Perfil de l'equip avaluador

La persona o persones que realitzin l'avaluació comptaran amb una experiència contrastada en tasques d'avaluació, i es valorarà coneixements en les temàtiques del projecte (economies transformadores, l'enfocament de Drets Humans i l'enfocament de gènere).

Requisits imprescindibles:

- Experiència demostrable en la realització d'avaluacions de projectes d'educació per al desenvolupament finançats per l'ACCD (i o DiBa o Ajuntament de Barcelona), així com coneixement de les seves normatives.
- Experiència demostrable en la realització d'avaluacions en projectes d'educació per al desenvolupament amb perspectiva de gènere.
- Qualificació i formació en tècniques d'anàlisi de dades quantitatives i qualitatives

Es valorarà:

- Experiència de treball amb organitzacions de l'Economia Social i Solidària
- Experiència en gestió de projectes de sensibilització i incidència política

5.3 Principis d'avaluació

El procés d'avaluació haurà de seguir els següents principis:

- Anonimat i confidencialitat: en totes les fases del procés d'avaluació.
- Responsabilitat: qualsevol desacord o diferència d'opinió que pugui sorgir entre els i les participants.
- Integritat: la persona o l'equip avaluador tindrà la responsabilitat de posar de manifest les qüestions no mencionades específicament en els Termes de Referència.
- Imparcialitat: objectivitat i rigor en el desenvolupament de l'avaluació.

- Incidències: davant el supòsit d'aparició de problemes en qualsevol fase del procés d'avaluació, aquests hauran de ser comunicats immediatament a LaCoordi, per tal de garantir la bona execució de l'avaluació.
- Validació de l'avaluació: garantir la veracitat de la informació recopilada.
- La difusió de la informació recopilada i la memòria final és prerrogativa de LaCoordi.

5.4 Productes esperats

Aquesta avaluació ha de donar lloc als següents productes:

1. Proposta Metodològica: El document haurà d'incloure els aspectes metodològics claus de l'avaluació així com la definició de les eines necessàries per a la recollida i anàlisi de les dades. La proposta metodològica contindrà una versió final de les preguntes plantejades, així com dels criteris escollits amb perspectiva de gènere i DDHH.
2. Avaluació Preliminar: document preliminar de l'avaluació que serà objecte de revisió i comentaris per part de les persones de referència de LaCoordi.
3. Informe d'avaluació final amb resum executiu: document definitiu que ha de respondre a totes les qüestions plantejades per l'avaluació. Aquest informe contindrà: resultats, conclusions, lliçons apreses i recomanacions. L'informe no superarà les 30 pàgines, sense comptar annexos.

Índex d'Informe d'Avaluació final :

- Resum executiu (no més que 2 pàgines)
- Introducció (objectius de l'avaluació; descripció del projecte; metodologia; condicionants i limitacions)
- Actuacions avaluades i context (context; plantejament inicial; evolució)
- Resultats (execució i capacitat reactiva; eficàcia; eficiència; impacte; sostenibilitat; pertinència; coherència)
- Conclusions i aprenentatges
- Recomanacions

Annexos (termes de referència; resum de les activitats realitzades; inventari de les fonts consultades; sistematització de la informació recollida...)

A la portada de tots els productes caldrà que l'avaluador inclogui la frase "L'opinió expressada per part de l'equip d'avaluació no correspon necessàriament a la de l'ACCD, la DiBa, l'Ajuntament de Barcelona o LaCoordi".

5.5 Calendari d'avaluació

El calendari d'avaluació previst es resumeix de forma esquemàtica a la taula següent:

Fase 0	Anunci de l'oferta	23/11
	Convocatòria oberta i rebuda de propostes	23/11 - 12/12
	Procés de selecció	12/12 - 15/12
Fase 1. Planificació i definició de la proposta metodològica (1 setmana)	Signatura de Conveni	16/12
	Entrega de la proposta metodològica i cronograma	22/12
	Entrega de la documentació disponible de LaCoordi	22/12

Fase 2. Recol·lecció de dades, processament de la informació, i elaboració d'un informe final amb resum executiu (4 setmanes)	Revisió de la documentació disponible de LaCoordi	22/12- 9/1
	Entrevistes amb les responsables del Programa	9/1 - 25/1
	Entrevistes amb diferents actors claus	9/1 - 25/1
	Reunió de devolució de resultats preliminars	26/1
Fase 3. Memòria final (2 setmanes)	Realització i entrega d'esborrany d'Informe final	27/1 - 13/2
	Aportacions de LaCoordi	13/2 - 17/2
	Realització i entrega d'informe final	17/2 - 1/3
	Socialització i difusió dels resultats de l'avaluació	

El treball de la persona avaluadora comença el 16 de desembre i termina amb el lliurament de l'informe d'avaluació com a màxim el 1 de març de 2022.

El procés de selecció es el següent:

- Anunci de l'oferta: 23 de novembre 2022
- Duració de la convocatòria oberta i rebuda de propostes: 23 de novembre 2022 a 12 de desembre de 2022
- Procés de selecció: 12 a 15 de desembre de 2022
- Signatura de Conveni: 16 de novembre de 2022

6. PLA DE COMUNICACIÓ I/O DIFUSIÓ DELS RESULTATS

El pla de comunicació i difusió dels resultats de l'avaluació es definirà i portarà a terme una vegada finalitzada, amb l'equip i la junta de LaCoordi. L'abast, els canals i la campanya es dissenyarà i desplegarà per part de LaCoordi, almenys dos mesos després de la seva finalització.

Els objectius de la difusió de l'avaluació són:

- Socialitzar els aprenentatges i lliçons apreses per tal de millorar futurs projectes, així com la qualitat i capacitat transformadora de LaCoordi.
- Realitzar un exercici de transparència amb la ciutadania i fomentar la participació i accés dels col·lectius protagonistes als resultats, i contribuir així a l'enfortiment de les capacitats.

7. PRESSUPOST

La proposta no podrà excedir de 5.000,00 € impostos inclosos. Amb aquest import s'assumiran totes les despeses necessàries per a realitzar l'avaluació: honoraris, desplaçaments, assegurances, dietes, comunicació i material fungible.

La retribució es farà contra factura en 2 pagaments:

- 40% un cop lliurat la Fase 2
- 60% en finalitzar l'avaluació i entrega de l'Informe final

8. OFERTA TÈCNICA

Es presentarà una oferta tècnica que inclogui:

- una proposta sobre la metodologia i el pla de treball que assumeixi els Termes de Referència (màxim 10 pàgines).
- Un pressupost detallat

- Un cronograma on es diferenciarien cadascuna de les fases emmarcades en el període definit en el calendari proposat en aquests Termes de Referència.
- Addicionalment, es presentarà el currículum de la persona, persones i/o equip que realitzarien l'avaluació en cas de ser seleccionades (màxim 5 fulls per persona).

Per a la selecció es valorarà:

- 50% la trajectòria de la persona o l'equip avaluador
- 50% la proposta tècnica

Per presentar la proposta, acompanyada de la documentació a dalt esmentada, s'haurà de fer arribar la proposta al correu electrònic: coordinacio@lacoordi.cat

Les propostes es podran lliurar fins al 12 de desembre de 2022. Qualsevol oferta presentada fora de termini quedarà fora del procés de selecció automàticament. Un cop tancat el termini, s'estudiaran totes les propostes presentades i a mitjans de desembre es contactarà amb l'entitat avaluadora triada.